

Hullygully.nl Nieuwsbrief

Maart 2015

Maart 2015

Hieperdepiep hoera. De narcissen en tulpen zijn uit de grond gekropen en bij mij giert het kermisbloed door de aderen. De tijd om er weer lekker op uit te gaan is weer aangebroken en het weer wordt alleen maar beter. Een nieuw kermisseizoen zorgt er voor dat je je herboren voelt. De trek om nieuwe attracties te zien en te genieten van de nodige toppers op de kermissen laat je bloed sneller stromen. Althans bij mij. Waar het kermisvirus vandaan komt weet ik niet. Het is in ieder geval niet erfelijk als ik kijk naar mijn eigen situatie. In tegenstelling tot de miniatuurtreinvirus want die heerst wel in mijn familie. En naast het kermisvirus heb ik dat miniatuurtreinvirus ook te pakken. En treinen is niet onbekend op de kermis zoals attracties als de Metro, Space Train en de Peter Pan Railway laten zien. Op de kermis kun je eigenlijk van alles tegenkomen variërend van griezels en skeletten tot Donald Duck en een lollige kapitein. Een grote inktvis, een brandweerwagen of Aladdin, je kunt zowel letterlijk als figuurlijk alle kanten uit met wat je ziet, hoort en ervaart op de kermis. U merkt dat ik blij ben dat ik de rustige winterstop van me af kan schudden en volop ga genieten van de kermis in lente, zomer en herfst. Ik hoop dat het een zeer mooi kermisseizoen gaat worden waarbij iedereen geniet van het goede kermisleven. En daarom zeg ik geniet er van tijdens en vergeet niet voor thuis een heerlijke kaneelstok mee te nemen om na te genieten van de kermis die u bezocht heeft.

Godrie Spijkers

Spanning en sensatie op de kermis.

Door Hans Meesters

Dames en heren, wij presenteren u “het meisje zonder hoofd”. Zij is in levende lijve te zien in dit theater. Komt dat zien, haal de plaatsbewijzen bij de kassa, eenmalig in Etten-Leur!” Menig kermisbezoeker zal deze aankondiging nog bekend in de oren klinken. Kermis, een feest van zien en gezien worden.

Zo ontstond ver in het verleden het kijkwerk. Merkwaardigheden die het aardse bestaan heeft voortgebracht en het vermaak van en door de mens is op de kermis ontstaan. Kwakzalvers, goochelaars, acrobaten, dansende beren op de markt, zo was het heel vroeger. Later kwamen hiervoor in de plaats de reizende circussen op de kermis, waarvan de namen Boltini en Bever bij de ouderen onder ons nog vers in het geheugen liggen. Het waren niet de circustenten met grote hoge masten die we nu allemaal kennen. Het waren vaak tenten met een houten zijwand met een aantrekkelijk voorfront. Reizende bioscopen waren in het begin van de 20e eeuw een ander verschijnsel op de grote kermissen maar echt succesvol zijn deze zaken nooit geweest. Het voert te ver om dieper in te gaan over het ontstaan van het kijkwerk, maar enige aandacht vooraf is op zijn plaats. Het kijkwerk zoals wij dat kennen bestaat uit variété en kijkvermaak. Deze verdeling vraagt om nadere uitleg.

Variété kennen we in de vorm van theater waarbij fakirs messen slikken, krachtpatsers die honderden kilo's tillen, jongleurs die met allerlei attributen hun kunsten vertonen, clowns die ons aan het lachen maken, de steile wand en de bokstent. Deze opsomming zal wel niet volledig zijn maar het geeft een indruk waar het hier over gaat. Veel van deze zaken maakten parade om de nieuwsgierige kermisbezoeker naar binnen te lokken.

Het tableau van de troep werd voorgesteld met veel bombarie en muziek. Een soort voorshow waardoor het publiek een indruk kreeg wat er binnen te zien was. Het verhoogde de sfeer op de kermis waar menigeen nog met veel gevoel voor nostalgie naar terug verlangt. Enkele bekende zaken die op de Ettense kermis hebben gestaan waren Cherry Selbach met zijn show “Robot Volta”. Wij tonen u “een mens van vlees en bloed die lampen van 2000 volt op haar lichaam tot ontbranding brengt”. U houdt het voor onmogelijk maar hier gebeurt het, nog nooit vertoond, maar toch werkelijkheid.

De theater-variétéshow van D. Arends met danseressen, jongleurs en acrobaten heeft menigmaal tussen de bomen op de Markt in Etten gestaan. Soms meteen na de TT van Assen, waar 's nachts werd afgebroken, onmiddellijk doorgereisd werd naar Etten, opbouwen, even een uiltje knappen en op zondagmiddag weer draaien. Honderden, wellicht duizenden hebben de voorstellingen van Arends bezocht en ze kregen waar voor hun geld. Het steile wand rijden van J.v.d. Veen en later L. Dusomos uit Tilburg was spectaculair, spannend en volgens de exploitanten levensgevaarlijk. Bij het parade maken werd een voorproef gegeven van de kunstenmakerij op de motor en de skelter.

“Dames en heren, wij presenteren u het zogenaamde “shimmy rijden” met de skelters. Wiel aan wiel, wielen tussen elkaar in geplaatst, elkaar handen gevend, u denkt dat kan niet, maar u kunt het hierbinnen allemaal zien. Slingeren, zwenken met de machine tegen de loodrechte wand. Wij rijden met motor en skelter kruislings door elkaar, onder, boven, enkele centimeters van elkaar verwijderd, onvoorstelbaar maar deze “dodenrit” is echt realiteit.”

De bokstent was ook zeer gewild bij het kermispubliek. Hier mocht de zogenaamde amateur het opnemen tegen één van de bokkers, judoka's of worstelaars van de tent. Er werd altijd gewaarschuwd dat meedoen op eigen risico was en dat er een prijs van (schrik niet) van f 2,50 aan verbonden was als de amateur winnaar werd van het gevecht. Deze zogenaamde amateur was meestal een meereizende medewerker van het theater, zodat de uitslag van te voren al vast stond. Het is ook wel eens misgegaan waarbij een echte amateur uit het publiek de bokser van de tent flink wat schade berokkende aan het aangezicht. Snel ingrijpen van de eigenaar van de bokstent voorkwam dan erger, waarbij de amateur vaak werd gediskwalificeerd omdat hij "vals speelde". Ooit is in Etten een bokser weggelopen omdat hij teveel slaag kreeg van de echte amateur.

De Rimboeshow van Fakirs Ben Ali is zowat de laatste show die Etten heeft bezocht. Hierbij kon men zien hoe hij over glas liep, vuur spuwde, degens slikte, dit allemaal in een tent welke een voorfront had van bamboe om de sfeer van Afrika te benadrukken. De televisie met het in huis brengen van de shows is de voornaamste oorzaak waardoor deze vorm van vermaak is verdwenen. Incidenteel wordt nog wel eens getracht om het variététheater nieuw leven in te blazen. Zo stond enkele jaren geleden Studio 7 van wijlen Gerrie Duijns weer op de Tilburgse kermis. Het verlangen naar nostalgie heeft het echter (nog) verloren van de snelle attracties.

Wassen beelden, rariteitenkabinetten, vlooientheater, helderzienden, waarzeggers, vrouw met vier borsten, meisje zonder hoofd, wilde mannen, dwergen, dikke vrouwen, dieren met bijzondere merkwaardigheden, het zijn allemaal vormen van het zogenaamde kijkvermaak.

De kijktent van Berry Vermeulen, met "bijzondere mensen" en "het meisje zonder hoofd" zijn daar de bekende voorbeelden van. Ook dieren op sterk water met allerlei bijzonderheden (twee koppen, kalf met zes poten), dikke Annie (van Wanrooij) die samen met haar dochter meer dan 900 kilo woog, waren de bezienswaardigheden waarbij de nieuwsgierigheid niet was te bedwingen. Zeldzame mensen (o.a. Peter van Gool, Breda) was ook zo een "aantrekkelijke" attractie (half vrouw, half man, alles levend te zien). Van te voren wist de bezoeker dat, als hij of zij, naar binnen zou gaan een wereld te zien zou krijgen die ver van de werkelijkheid af stond en dat hij/zij in feite "voor de gek gehouden" zou worden.

Verlangend naar sensatie, de nieuwsgierigheid niet bedwingend, het gevoel van "brood en spelen", won het dan altijd van de rationele gedachte dat het tentoongestelde beneden de werkelijkheid was, maar toch...

Een enkele kijk vermaakzaak die zeker niet onvermeld mag blijven is de muizenstad van de gebroeders Moonen uit Tilburg die diverse malen op de Ettense markt stond. Een miniatuurstad in een tent waar muizen de inwoners vormden, die vooral bij kinderen in trek was. Moeders werden er nooit veel gezien. Genoemde vormen van vermaak zijn veelal op de kermis verdwenen. De nostalgische kermis, als onderdeel van de grote kermis in Tilburg, heeft de laatste jaren de kijktent weer tevoorschijn gehaald.

Waarzeggers kom je af en toe nog tegen al is deze vorm van kijkvermaak veelal vervangen door de computer vastgestelde persoonlijkheidsanalyse. Een "Van Gogh" is tegenwoordig ook al niet duur meer. Ook weer via de computer kan men tegenwoordig op het kermisterrein een nauwgezet zelfportret kopen.

NIEUW OP DE KERMIS : RESTLE BREAKDANCE SIMON

Attractienieuws

BREAKDANCE SIMON

Op de Winterfoor van Aalst was voor het eerst de gerestylde breakdance van exploitant Simon te zien. De attractie reisde in het verleden on Patris-Greif en was indertijd ook in Nederland te zien op kermissen als Baarle-Nassau en Eindhoven Park Hilaria. De attractie zal komende tijd nog verder worden afgewerkt.

TERROR FACTORY – VANDERZEYPEN

In 1997 kwam in België het spookhuis Psycho op reis die later de naam Devils Manor kreeg. In 2009 ging exploitant Vanderzeypen er mee op reis en sinds vorig jaar is deze attractie compleet gerestylt naar 'Terror Factory'. Een griezelig spookhuis met ongetwijfeld nog meer griels binnen in de attractie

FREESTYLE – SEVEREYNS

Op de carnavalskermis van Tienen ging de Freestyle in première. Deze attractie is gebouwd in Tsjechië en laat bezoekers heerlijk al draaiend en zwaaiend de lucht indraaien.

TILBURGSE KERMIS VAN TOEN (5)

De fietscarroussel die nu in de Efteling staat was toen ook al vaak op het Piusplein. Wie daar de pluim van de bal trok die boven de fietsen op en neer getrokken werd tijdens de rit, kon een gratis ritje extra verdienen. Een kijktent met wassenbeelden was er soms. Ik zag daar koningin Astrid van België op haar doodsbed compleet met erewacht. Er vlak naast de moordenaar Landru, Dracula met slachtoffer en Frankentein in zijn kerker. Daar waren kleinere kijktenten zoals "Parijs bij Nacht". Binnen kon je door een aantal kijkers gluren. Ze boden zicht op een gezelschap van stevig bekleedsde en schaars geklede courtisanes. Maar ook hier was er in feite (bijna) niets tegen de zeden. Deze plaatjes waren slechts Franse prentbriefkaartjes ! Een mallemolen, wat kindermolentjes, gebak en snoepkraam maakt het plein daar verder vol.

Dan het Besterdplein. Daar stond meestal wel het lunapark van Homemrson en Vermolen, met bewegende trappen aan de buitenkant. Verder op dit plein veel kleinere attracties waaronder een hypodrome (carroussel met echte, grote paarden), kramen met gebak, snoep en speelgoed, maaar geen kijktentjes. Heuvel en Piuspleinw aren duidelijk het centrum. Op d'n Besterd gingen de attracties vaak vroeger dicht.

Als 's-Morgens vroeg de kermis nog gesloten was hing over de pleinen een pentrante geur van oliebollen, bier, zure haring, gerookte paling en de zware lucht van dieselmotoren der dynamo's. De kermis "rook" vroeger zelfs anders dan nu. Om 9 uur gingen al enkele zaken open en om 12 uur was alles in bedrijf. Op zondag mocht worden begonnen na de hoogmis van 12 uur. Tijdens het lof, van 3 tot half 4, mocht er geen muziek gemaakt worden. Op de laatste dag, kermismaandag, was er tevens maandmarkt. De krmaen stonden op de trottoirs langs de pleinen waar de kermis was. Er bleef dus maar weinig loopruimte over. Persoonlijk vond ik dit een verveldne, rommelige kermisdag en het was nog de laatste ook! Ui d eomliggende dorpen stroomden de mensen naar Tilburg. De jonge boeren trakteerden hun meisjes op "eenen dubbele gerste met", donker bier met suiker. Bij Gaillard, juist op de hoek Heuvel-Sporlaan was een groot overdekt terras. Daar zat het op die dag altijd vol met buitenlui.

Wat er verder nog te zien, te horen, te beleven en te eten was.

De kermis bracht altijd een boel "vreemd volk"naar de stad , die probeerden een graantje mee te pikken van de kortstondige welvaart. Daar waren de fotografen. Die stonden op de belangrijkste toegangswegen naar de kermis, als Koestraat, Piusstraat of Besterdstraat. Ze stonden er met van die grote houten kasten op een driepoot. Daar kropen ze achter onder een zwarte lap. Even naar het vogeltje kijken en de kiek was gemaakt. Dan volgde het ontwikkelen in een fixeerbakje naast de kiekkast. Het resultaat was een stevige metalen plaat met eend onkergrijze foto die na niet al te lange tijd verkleurde naar donkerbruin en later naar lichtbruin. Op die toevoerwegen waren ook een aantal muzikanten actief zoals Koperen Ko met al zijn

toeters en bellen; een heel orkest door één man. Een man met een klein cilinder-draaiorgeltje. Daar was een aapje bij die de centen op mocht halen. Een liedjeszanger met hoge hoed die de tekst van de meestal afschuwelijke drama's voor 5 cent te koop aanbood. Zijns tem klonk als een gebarsten grammofoonplaat en hij had een paarsrode neus, die zo te zien al veel geld had gekost. Ik heb horen vertellen dat als je daar een kap op gaf er dan "vergunning" in je hand stond, maar dit lijkt me overdreven! Daar was een stel Mokummers met Volendammer-kostuums. Ze speelden de laatste tophits op accordeons, trompet, viool en drum. De zanger ging tevens met de pet rond. Er waren bedelaars, blinden, mismaakten (zo noemde men de kreupelen), mensen met één been of helemaal géén benen. Zigeunervrouwen met altijd een kind op de arm. Dat arme wicht moest de kot verdienen door de godganselijke dag te janken. Om dit proces te bevorderen werd dat jong constant beursgeknepen. Deze vrouwen bedelden ook wel op de caféterrassen. Er was een oud emijnwerker die beide benen verloren had. Die had een drieluik gemaakt van een complete kolenmijn, boven- en ondergronds. Alles werkte echt. Zo probeerde hij aan de kost te komen. Haveloos gekleede kinderen liepen de café's en de terrassen af met een marmot. Ze zongen daarbij dan een liedje. Zo van : "Juffrouw wilt u mijn marmotje zien, het is zo'n aardig beestje... De rest van het lied is me ontgaan, want meestal volgde dan : "Allez! Donder Op".

(wordt vervolgd). Dhr. Tecklenburg

Copyright G. Spijkers www.hullygully.nl

AALST WINTERKERMIS

Vrijdag 6 februari startte de eerste grote Belgische kermis van dit jaar in Aalst. De winterfoor duurt drie weekenden waarvan de carnavalsweekend traditioneel het middelste weekend is. Aalst is een echte carnavalsstad getuige het versierde stationsgebouw en de drukke laatste werkzaamheden in de grote hallen waar de carnavalswagens gebouwd werden in het weekend voorafgaand aan de carnavalsoptocht. De kermis van Aalst kent meer dan 100 attracties. Het grootste kermisterrein is de Keizershallen waar 74 attracties stonden opgesteld. De Hopmarkt was na herinrichting weer in gebruik als kermisterrein en kende o.a. de Rock & Roll en de voor Aalst nieuwe Magic Railway. De overige terreinen waren de Werf, Houtmarkt, Grote Markt en Esplanade. Nieuw voor deze kermis waren de Motion Simulator, de terugkeer van het vorig jaar gerestylde spookhuis Terror Factory en de Surf Party. Laatste attractie is in ons land niet geheel onbekend daar deze attractie in 2012 op verschillende kermissen in Nederland heeft gestaan. De Winterfoor van Aalst betekende ook de presentatie van de gerestylde Breakdance van exploitant Simon. Hoewel deze attractie nog niet helemaal gereed is wist deze attractie de nodige show en sensatie te bieden. Aan grootvermaak was er verder een ruimte keuze uit drie Autoscooters, Polyp, Cakewalk, Trip, Eclipse, Loopspookhuis, 5D Simulator, Nightfly, Funhouse, See Sturm Bahn, Take Off, Wilde Mouse, La Suisse en de XXL afterburner. Voor de kinderen waren enkele babysporten en twee miniscooters aanwezig naast de nostalgische familiecarroussel Galopant van Rudy Rorive, familieachtbaan Elliott, Seaworld, Babyflug, Trampolines, Waterballen, Paardenpiste en een fraaie Aladin. Het nodige spelvermaak zorgde natuurlijk voor de aanwezigheid van de nodige schietkramen in allerlei vormen, de Lucky Ducks en Lunaparken. Ook enkele frituren waren aanwezig zodat er volop genoten kon worden van smoutebollen of echte Belgische frieten. Natuurlijk kon er ook gekozen worden uit andere lekkernijen zoals belegde broodjes, escargots, hotdogs en suikerspinnen. Op de eerste kermiszondag was het gezellig vertoeven in Aalst mede door het mooie zonnige weer. Hopelijk de aftrap voor een mooi en zonnig nieuw kermisseizoen. Godrie Spijkers

Tienen Carnavalsfoor

GOUD VAN OUD : CARROUSEL GALOPANT – RORIVE

De Nieuwsbrief van www.hullygully.nl gaat over de kermis van heden, is niet commercieel en wil de kermis op een positieve manier uitdragen. Heeft u nieuws voor de nieuwsbrief dan kunt u altijd contact opnemen via e-mailadres webmaster@hullygully.nl. Deze nieuwsbrief is copyrighted.

Content in deze nieuwsbrief is met dank aan Hans Meesters en archief Godrie Spijkers
Eindredacteur : Drs. Godrie Spijkers
© www.hullygully.nl